

V Gorici 7. maja 1881.

Št. 19.

Tečaj XI.

SOČA

SLAVNA POROKA
 NJIH VISOKOSTI CESARJEVIČA RUDOLFA
 Z
 NJ. VISOKOSTJO PRINCESINJO ŠTEFANILJO
 10. maja 1881.

„Cesarska hiša in avstrijski narodi so ena družina!“ — je sam nastolnik avstrijski povdaril z navdušenostjo in radostjo, ko se mu je v četrtek poklonila kmečka deputacija v Solnogradu. Taka je tudi. Zgodovina je avstrijske narode združila v ozemlje, v katerem jim je odločno skupno delovanje, skupno tekmovanje, skupen obstoj in razvoj. Ljudstva avstrijske države spoznavajo in so prepričana, da jim je mogoče zgodovinsko častno delovati in srečno živeti pod zaščito avstrijske krone. Po tej prepričanosti se uklanjajo osodi, v tej prepričanosti se zvesto in trdno oklepajo avstrijskega prestola. Zato pa ne poznajo lepših in toplejših želj, kot je skupno hrepenenje, da bi Bog od veka do veka srečo delil visoki cesarski hiši. Sedanjega vladarja neizmerno ljubijo, ker jim povsod izkazuje ljubezen. Prepričani so, da jih hoče osrečiti; vidijo, da jim je vstvaril prehod za boljše razmere in večo skupno srečo. Ravno se narodi vzbujajo z nado, v trdnem zaupanju, da bo že prihodnji zarod v zadovoljnosti vžival, kar so si očetje priborili po trnjevitih potih. Cesar Franc Jožef je vse storil, da bi svojemu nasledniku pot zgladil, in cesarjevič Rudolf vidi že sedaj, da mu bo mogoče narode zadovoljiti in jih osrečiti v skupni domovini.

Cesarjevič Rudolf je pa tudi vreden svojega od narodov ljubljenega očeta. Od narave na zunaj in z dušnimi darovi nadarjen in srečno odgojen in utrjen vedel si je že do sedaj ljubezen pridobiti, kjer koli je prišel z ljudstvom in z narodi v dotiko. Pokazal je prepričevalno, da ume naravo preiskovati in resnico zasledovati. Kakor prirodo, opazuje tudi ljudstva, koder hodi. Nad vsem in povsod mu je do resnice, katero izustiti se ne prestraši

ne proti učenjakom, ne proti državnikom. Narodi, ki hrepené samo po pravici, pa tudi si ne morejo želeti boljšega naslednika presvetlemu cesarju, kot se kaže po naravi in odgoji cesarjevič Rudolf. Zarad tega pa mu tudi narodi brezpogojno srečo želé. Nastolnik avstrijski je pa tudi za lastno življenje dosleden. Nikogar ni prašal, ko si je izbiral svojo družico: negledé na druge obzire, odločil se je, kakor mu je velevalo srcé, samostojno za svetlo princesinjo Štefanijo. Edini ta sklep bi ga bil vtegnil prikupiti ljudstvu, kateremu se je s svojo odločnostjo in izbiro približal tudi v naravnih čutilih. Popolnem enak je v tem svojemu očetu, in zarad tega mu avstrijski narodi odkritosrčno in v najčistejši ljubezni voščijo srečo in srečo po poti življenja. Srečo prosijo tudi za njegovo nevesto, katera prihaja iz enako plemenite kraljeve rodovine. Njen oče, kralj belgijski, je najpopularniši gospod svoje razvite in v edinstvi dveh narodov osrečene države.

Slovani zlasti imajo en povod več veseliti se cesarjevičeve poroke, ko kažejo na edinstvo in srečo Belgije v kraljestvu belgijskem, kjer je princesinja Štefanija doma. Slovani se radujejo, ko vidijo, da jih cesarski nastolnik ljubi in spoštuje v pričo naših nasprotnikov. Slovenci se veselé še posebe, spominjajoč se zadnjih dni, ko jih je cesarjevič počastil s slovenskim nagovorom in prepričanjem o njih zvestobi.

Povsem napočila je veselejša doba tudi Slovencem, in zaupanje se jim širi toliko gotoveje, kolikor spoznavajo in vidijo v cesarjeviči Rudolfu vrednega in pravega naslednika cesarju Franc Jožefu. V zaupanju, radosti in ljubezni tedaj zakličemo s A. Praprotnikom cesarjeviču Rudolfu in princesinji Štefanji na dan poroke 10. maja:

Ves blagor in sreča nad Vama naj sije,
 Vzpomladno veselje skoz vence vmes vije,
 Prihodnost vesela naj Vama žari!
 Osrečena z Vama vsa Avstrija bōdi,
 Edinost zvezda narōde naj vōdi,
 Država okrepana vsem v bran naj stoji!

Slavni biskup Strossmayer postane, kolikor se sliši, kardinal. On namerava veliko ustanovo napraviti za gojenje kat. duhovnikov v Bosni. Nadškof Sembratovič je naprošen pripeljati seboj v Rim več mladih rusinskih duhovnikov, da pokažejo tam dejansko slovenske obrede.

Ruski car se menda z rodbino preseli v Varšavo. Na južnem Ruskem Judje izsesavajo kmete. Zato so kmetje razsrdjeni nad njimi.

Francozi se vojskujejo v Tunisu. Pol te dežele so že pridobili; Italijani se pa jezé na tihem, ker si ne upajo z orožjem proti Francozom.

Bismarck se jezi nad berlinskimi liberalci in jim žuga preseliti cesarja, sebe in vso vlado v kako drugo mesto.

Srbi hočejo tudi kralja imeti, in prej ko ne še letos proglasé kneza Milana za kralja.

Albanci in Turki se bijejo, ker prvi nočejo, da bi Turki odstopili nekaj albanske zemlje Grkom.

JOSIP JURČIČ,

slavnoznani slovenski pisatelj in mnogoletni glavni urednik „Slovenskega Naroda“, rojen na Muljavi pri Krki 4. marca 1844. leta, je po dolgi in mučni bolezní, prejemši sv. zakramente za umirajoče, 3. maja zvečer v Ljubljani mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bil je v četrtek 5. maja.

Pokojni je bil sin slovenskega oratarja, izredno nadarjen in od prve mladosti neumorno delaven na leposlovnem in političnem polju. Največe zasluge si je zagotovil pri sovrstnikih in gotovo tudi pri naših potomcih s tem, da je boljše kot nihče drug domače sadike presajal na vrt umetnosti in jih tukaj naravno plemenil.

V najhujših časih narodne borbe je z druge strani uspešno deloval in neutrudno tekmoval z drugimi političnimi vodniki slovenskega naroda. Zato pa tudi žaluje po pravici ves slovenski narod ob gomili Jurčičevi: naj mu ohrani blag in večni spomin!

Poroka cesarjeviča Rudolfa.

Princesinja Štefanija prišla je s svojimi starši, z belgijskim kraljem in kraljico 6. t. m. zvečer na Dunaj. Cesarjevič Rudolf jim je šel naproti do Solnograda, da jih pozdravi. Te dni se bodo vrstile na Dunaji in v cesarski hiši veselica za veselico. V prihodnosti izvem tudi mi, kakó se je vse godilo.

Adreso goriškega mesta je menda prelepo napisal g. Lang in zvezal g. Felser.

njegov Obersthofmeister, Bakalovič in Eschenbacher pa adjutanta. Bombelles je spremljeval cesarja Maksa v Meksiko; pridobil si je sè svojo zvestobo in udanostjo mnogo lepih zaslug za cesarsko rodovino, zato je po pravici zaslužil novo častno službo.

Danes imamo cesarjeviča odraslega moža. Ako bi hoteli še kaj o njem povedati, morali bi ga spremljevati po vseh potih življenja, ako bi hoteli na drobno spoznati njegovo blago in plemenito dušo; morali bi povedati, kako je kje z ljudmi govoril in dopolnjeval blaga dela, da bi spoznali njegov blagi značaj; morali bi ga spremljevati po vseh potovanjih, in videli bi, da naš cesarjevič ne potuje zato, da bi samo gledal lepe kraje, ampak zato, ker ima na takih potovanjih največ prilike pečati se z naravoznanstvom. Sam je že spisal knjigo; posebno lepo in mikavno nam je opisal orla; na potovanju v orientu je nabral dokaj dragocenosti za dunajski muzej. Podpornik in pospešnik je znanosti.

Naj še naposled omenim nekoliko lepih anekdot, katerih se o cesarjeviču mnogo pripoveduje. Take anekdote so najzvestejši izliv njegove duše, odmev njegovega notranjega življenja, kažejo nam individualnost in intelektualnost. Vseh anekdot tudi ne morem navajati, ker vidim, da bi spis predolg narasel.

Rudolf je mnogo časa preživel v Pragi. Češki govori prav, kakor tudi slišimo, da se je tudi njegova nevesta Štefanija že dobro naučila češkega jezika. V zlati Pragi ima svoje stanovanje. V Bruselu, kjer je duhovni naznanjal ljudstvu, da je Štefanija nevesta Rudolfova, rekel je, da je ta Rudolf iz Prage doma.

Adresa deželne odbora goriškega je enako osnovana v italijanskem in slovenskem jeziku. Slovenski tekst se glasi tako-le:

Cesarska Visokost,
Kraljevska Visokost!

Živo naj obseva ljubezni plamen stezo Vajinega življenja, katero naj mir prospeši, radost procveti, slava veličasti, večna sreča venča.

Z iskrenim tem voščilom Vaju spoštljivo spremelja k altarju prezvesto prebivalstvo poknežene grofije Goriške in Gradiške, navdano najčistjše in najsrčniše ljubezni.

Prevdani deželni odbor

Sledé podpisi.

Adreso dež. odbora je izdelal g. zemljemerec Catullo Bisi. Zvezana je v elegantno rumeno usnje s srebrnim, močno pozlačenim okvirjem. Na sprednji usnjati plati vidi se visoki relief, v katerem je pozlačeni iz srebra in bronta izdelani grb goriškega in gradiškega mesta. Znotraj so 4 veliki pergamentni listi. Na prvi strani se bere posvetitev, 2. stran je prazna; 3. in 4. stran ima zgorej tekst adresin v ital. jeziku. Za tem sledi na 2 straneh adresa v slovenskem jeziku. Naposled vidi se na eni celi strani vzorni spomenek z dnevom 10. maja 1881. Ko bi hotel opisovati samo površno raznovrstne podohe črk, ki se odlikujejo po velikosti, raznih barvah, olepšavah, morali bi spominjati na monumentalne knjige, ktere so spisavali in olepšavali nekdanji menihi, ko še ni bilo Guttenberga na svetu. Poleg črk se ogledovalec ne more načuditi raznim, prefino izdelanim podobam pod in nad deželnimi grbi, pred in za velikimi začetnimi črkami, nad mnogoštevilnimi amoreti in angeljčki, kakor bi rekli po domače, ki se družijo in vzdigujejo zlasti na imenovanem vzornem spomeniku. Prek in prek pa ne moreš naštetih prekrasnih arabesk, v barvah pompejanskih, ali kakoršne vidiš od Rafaelove roke po hodnikih vaticanskih. S kratka: skupno delo je premišljeno in izdelano mojstersko, takó da med velikimi in številnimi darili ne bo na zadnjem mestu adresa dež. odbora goriškega. Slava mojstru!

Adreso dež. odbora izročí deputacija, ktera je sestavljena iz dež. glavarja dr. Al. vit. Pajerja, namestnika dež. glavarja vit. Jos. dr. Tonkličja in dež. odbornika g. Ivana Gasserja.

Knez nadškof goriški je s prvostolnim kapiteljnom in v imenu vse duhovščine odposlal na namestništvo prevdano voščilno adreso za poroko cesarjeviča Rudolfa.

Veteransko društvo na Goriškem, ustanovljeno pod pokroviteljstvom cesarjevim, odposlje cesarju in cesarici voščilno adreso o priliki poroke cesarjeviča Rudolfa. Adresa je v lepem rudečem baršanem zavitku s srebrnim okvirjem. V sredi na zavitku je srebrni cesarski in belgijski grb. Znotraj na prvi strani je v sredi cesarski grb, okoli pa so grbi mest in trgov na Goriškem. Potem sledi posvetitev adrese v prelepo izdelanem tekstu. Za tem se vrsté podpisi društvnikov, razdeljeni po okrajih, in na mnogih polah.

Naši veteranci se udeležé tudi mestne bakljade v Gorici 9. maja zvečer, in sicer s 400 lampijoni. Zberejo se tudi v uniformah z zastavo pri cerkveni svečanosti v prvostolni cerkvi 10. maja. 15. maja pa se snidejo z družinami v sobanah restavracije „Evropa“.

Takó hočejo veteranci v soglasji s svojim namenom nenavadno slovesno obhajati veseli avstrijski praznik.

To bo Magjarje jezilo — zaradi dualizma. Bilo je tedaj nekodaj tako. V Pragi so po kosilu šli na vrt (park). Vrt pa je bil zaprt, da ne bi tudi ljudstvo na vrt hodilo. Zato je rekel cesarjevič dučeč se: Vrt v Schönbrunnu in Laxenburgu je lepši od tega, in moj oče ga ne zapira! Tam sme vsakdo vanj. — Nekje na gimnaziji je prašal učenca, v katerem razredu je. Učenec: v sedmem. Na to cesarjevič: torej boste drugo leto končali gimnazijo? Učenec: Da, če ne bom ponavljal (repetiral). — Ko so ga prašali, ali si hoče ogledati lepe konje. „O da, z veseljem“, pravi Rudolf. „O ja, schon deshalb, weil die Pferde keine Anreden halten.“ — Na Češkem so bile vojaške vaje. Polk je ravnokar šel po nekem trgu, a na čelu polka je jeznil Rudolf. Kakor bi mignil, stopi predanj češka gospodinja držeč v roki kavo (bilo je zjutraj) in nudeč jo Rudolfu: „Prosim, gospod, vzemite“. Rudolf je vzel in vojakom zaukazal. „Stoj“. In teknila mu je kava. Na to se je v češkem jeziku zahvalil češki gospodinj. Na njo pa je bil jezen kavarnar, kateri je prodajal dobro kavo, in to je ona kupila od njega.

Te črtice sem se naučil podati ljubim bralcem, katere nam pričajo o lepem značaju, o blagi in plemeniti duši in o vednostni omiki našega ljubeznivega cesarjeviča Rudolfa. Morebiti bom še opisal njegovo potovanje v Jeruzalem. Prav za gotovo pa bom poročal o pravem časi o sami poroki 10. maja, katera bo sijajna in veličastna, prava slovesnost avstrijskih narodov.

Na Dunaji, meseca aprila 1881.

Katoliško društvo v Gorici je napravilo priprosto, elegantno pisano in razmerno dolgo adreso v višnjem zavitku s srebrnim okvirjam.

V Šempasu se bode poroka Njih visokosti tako-le proslavljala: Na predvečer se bodo zažigali velikanski kresovi, se bo pritrkovalo in streljalo. V torek šol. sv. masa. Po maši razlaganje imenitnosti dneva v šoli — konča s ces. himno.

V nedeljo (15. t. m.) predpoludne slovesna sv. maša; popoldne priredi bratno društvo besedo. Program prihodnjič.

V Kviškem, Šmartnem in drugih brislih občinah bodo večer pred poroko cesarjevičevo goreli kresovi po gričih in razsvetljeni bodo tudi zvoniki. Na dan poroke slovesnosti s streljanjem, 22. t. m. pa veliko slovesnost.

Ljubljanski „Sokol“ priredi v proslavljenje poroke cesarjeviča Rudolfa s pomočjo družih ljubljanskih društev in društev iz okolice nedeljo 8. maja veliko ljudsko svečanost na sijajno dekorovanem vrtu Kozlerjeve pivovarne.

Domače stvari.

Grof Chambord, ki je tudi letos prezimoval v Gorici, je zapustil naše mesto, kteremu je tudi letos podelil mnogo dobrot.

G. Evg. bar. Morpurgo, konzul argentinske republike v Trstu, je podaril v spomin cesarjevičeve poroke 15000 gl., da se napravi ustanova za udove in sirote častnikov.

Fml. Schmitz je prišel v ponedeljek zvečer v Gorico ogledat tukajšnje garnizono. Sklical je še isti večer „allarm“. Bila je ta poskušnja za naše ljudstvo nekaj nenavadnega, in nekteri gospodje so se nad tem debelo spogledavali.

„Sl. N.“ je prinešel 6. t. m. telegram, ki naznanja, da je cesar podelil dr. Janezu Bleiweisnu red železne krone tretjega razreda, A pfat r e r n u pa isti red 2. razreda.

Vit. Kaltenecker je odstavljen od dež. glavarstvu kranjskega. Hudvdarec nemčurjem!

Preskušnjo so delale in prestale v Gorici 4 učiteljice. Jaschi Ana od sv. Roka jo dobila z ital. izpitom spričevalo I. reda. Pagliaruzzi Marija na goriški vadnici napravila je izpit s slovenskim nemškim in italijanskim učnim jezikom. Leb Ana iz Rude in Streinz Marija iz Tržiča (Monfalcone) z ital. izpitom ste dobili, kakor tudi Pagliaruzzi sprič. II. reda. Skušnje so se tedaj povsem dobro obnesle.

Učit. društvo za sež Kom. okraj bo zborovalo namestu 5. še le 12. maja.

Tržaško veteransko društvo je imelo v nedeljo srečen in velik dan. Predpoludne pri blagoslovljenji zastave in popoldne pri ljudski veselici bilo je zbranega ljudstva, kakor morda še nikoli v Trtu na istem mestu. Ljudstva cenijo do trideset tisoč! Društveni načelnik imel je krepek in navdušen govor, kateri se je ponavljal tudi v laškem in slovenskem jeziku. Slišali smo, da je tudi slovenski govornik z močnim glasom veterance in društvo navduševal. Slovenski živiočlici so prevladavali na velikem in nenavadnem shodu. Moralo je že nekaj veselega biti za prave Avstrijance in za Slovane, ker trž. „Independente“ o tej svečanosti enako molči, kakor ob prihodu cesarjeviča Rudolfa v Trst. Dobra znamenja!

Naj še dodamo, da so ta dan veliki gospodje telegrafovali društvu, med njimi tudi nadvojvoda Albrecht in cesarjev adjutant Beck. Naša cesarica, ki je društvu podelila prekrasne in drage trakove, dala je telegrafsko izreči svojo posebno zadovoljnost nad tem patriotskim praznikom. In naš cesar sam se je zahvalil za zvestobo, ktero je ljudstvo pokazalo ta dan v Trstu.

G. dr. Jos. Bisiaka, odvetnika v Trstu, priporočá pol. društvo „Edinost“ za zastopnika V. volil. okraja v mestnem, oziroma dež. zboru Tržaškem. Ta odvetnik je edini, ki piše na sodnije in uradnije slovenski, in je obljubil, postopati vedno na korist slovenskemu narodu. Volitev bo na Občinah 8. t. m. ob 9. uri zjutraj.

Pol. društvo „Edinost“ je sklenilo v zboru dne 18. aprila t. l. resolucijo, vsled ktere predsedništvo društva prosi ministra nauka, da bi se uvedla slovenščina s prih. šolskim letom na državnih srednjih šolah v Trstu za Slovence v vseh razredih kot obligaten predmet. Dozdaj je na tamošnjih sred. šolah slovenski jezik neobligaten, in ker je malo slov. učencev, se skrčujejo iz večih razredov v en razred. Takó nauk v tem predmetu pa še bolj trpi.

Volitve v mestni zbor ljubljanski*) so bile vzbudile hud boj med narodno in nemčursko stranko, *) Glavni stavoc (skladalec) bil nam je zadnjič izpustil ta odstavek. Tredi

tak boj, kakoršnega morda Ljubljana še ni videla. „Novice“ poročajo o teh volitvah takó-le: „Volitve v mestni zbor so dovršene, a žalibog, da ne po vse tako, kakor bi morale biti, ko bi ne bilo v 2. volilnem razredu mnogo cesarskih uradnikov se v nasprotje po stavilo vladi, in bi k njim ne bila pritisnila cela armada penzionistov civilnih in vojaških, ki so volili kandidate po priporočila konstitucijskega društva, katerega načelnik je vladi v javnem zboru napovedal „den Kampf bis ans Messer“. Naj to ministerstvo na Dunaji, posebno pa finančni minister Dunajevski ad notam vzame, da vidi, kakošne ljudi ima v svoji službi!

Poglejmo si zdaj izid volitev. V 3. razredu, v katerem ne volijo uradniki, so sijajno zmagali naši kandidati; dobili so namreč: dr. Karel Bleiweis 189, Vaso Petričič 187, France Peterca 189, France Goršič 188 in Jernej Stupica 187 glasov. Izmed nemških kandidatov so dobili Bamberg, Mahr in Lukman vsak le ubozih 50, Detter in Hansel pa po 48 glasov. V tej ogromni zmagi se je letos, kakor lani pri volitvi viteza Schueida v državni zbor, jasno pokazalo, čegava je Ljubljana in komu gre naravna pravica, zastopati občinstvo ljubljanske.

V 2. volilnem razredu, ki šteje veliko armado cesarskih uradnikov, civilnih in vojaških penzionistov, so zmagali nam nasprotni kandidati — s celimi 5 glasovi! Ti „finfarji“ so: Doberlet z 287, grof Chorinsky z 284, Ziegler z 286 in Pirker z 279 glasovi. — med našimi kandidati pa so dobili: Grasselli 274, Potočnik 269, Bajer 267 in Klemenčič 265 glasov. In kdo so izvoljenci vladi nasprotnih kandidatov? grof Chorinsky, ces. kralj. vladni svetnik, ces. kralj. nadzornik ljudskih šol Pirker in pa ces. kralj. inženir Ziegler! Državni kruhek jesti, pa vojak konstitucijskega društva, se pač lepo vjema!

V 1. volilnem razredu je naš kandidat trgovec Fortuna dobil 114, nasprotni vitez A. Gariboldi pa tudi 114, ki sta tedaj izvoljena, — v manjšini je ostal dr. Pfefferer, nasprotni nam kandidat z 113, in naš kandidat dr. Mošič s 112 glasovi.

Iz teh števil je očitno, da je bil volilni boj v vseh 3 razredih tako živahen, ko še nikoli, kajti v 3. razredu je prišlo na volišče 239 volilcev, v 2. pa 556 izmed 680 volilcev, in v 1. izmed 267 pa 227. Jasno ko beli dan je, da gledé na gori navedene prikazni je moralna zmaga naša, kajti „finfarji“ in „einzar“ so le siromaska „fizična“ zmaga. Sicer pa bi imeli še besedo govoriti z nekaterimi tistih volilcev, ki se delajo „narodujake“, pa bežijo, ko pride dan boja za pošteno narodno stvar!

„Triester Tagbl.“ je oni teden rekel, da do sedaj so bili v Trstu samo časopisi dež. namestništva in irredentovski listi. Namestništveni listi pa so bili slabo uređovani, irredentovski pa dobro. Vsled tega so se poslednji listi razširjali in pridneje brali, in takó so se tudi krive misli razširile o Trstu. V teh trditvah je vse resnično; samo da irredentovski listi niso samo širili krivih misli o Trstu, ampak so nepatriotske misli resnično vzgojevali in jih Trstu kolikor toliko tudi zacepili in zasadili, takó da tuji svet zdaj nikakor krivo ne sodi o Trstu, ako veruje, da gospoduje dovolj močen element sovražnega duha v našem glavnem primorskem mestu.

V Zadru so bili tamošnji bogoslovci kamjani od italianizmov, ker so si prvi upali z navdušenimi živio! pozdravljati cesarjeviča Rudolfa ob njegovi vrnitvi v domovino. Lepo znamenje mednarodne ljubezni in zvestobe do cesarske hiše!

Vit. Vesteneck se je poslovil s Kranjskega. Z njegovim odhodom je združen še poseben škandal, ki se je godil v Ljubljani v kazinski kavarni 27. aprila ponoči ob dveh v družbi 2 gimnazijskih in 2 realnih profesorjev, ki so spremljali zeta sedanjega nač. ministra. Kakó nesramno se je psoval v tej družbi slovenski jezik, ni mogoče popisati, ker se človeku preveč gnjusni samo ponavljati take besede. Ona družba pa je v kavarni mirnega gosta razžalila na časti; ta je vložil tožbo, in takó bomo imeli priliko poročati o omenjenem škandalu.

Hranilnica ljubljanska podari v spomin poroke cesarjeviča Rudolfa 100.000 gold. kranjskemu dež. zakladu, da se zida novo poslopje, v katero pride kranjski muzej, in ki mora gotovo biti l. 1890. Cela stavba bo stala 200.000 gld.; stotisoč dá dež. zaklad.

Svetinje v spomin cesarjeviča Rudolfa s kalendrom za nedelje in praznike letošnjega leta. Te svetinje so trojne: sreberne, bakrene in iz britanija-kovine. Na sprednji strani ste podobi cesarjeviča Rudolfa in princesinje Štefanije, izvrstno lepo izpeljani, na drugi strani pa so po številkah znamenovane nedelje in prazniki. Cena srebrnim svetinjam iz finega srebra v c. kr. denarski kovnici je 5 gold., druge bakrene so po 80 kr. in tretje v britanija-kovini le po 40 kr. Vse svetinje so v ličnih škatljicah. Naračajo se pri C. Frommeju, c. k. dvornem tiskarju in založniku na Danaji, Glockengasse II. Svetinje v britanija kovini priporoča izdaja-

telj posebno za darila v šolah, ker stane ena le 30 kr., če se jih kupi vsaj 10 skupaj. Pri staročilih, kateri ne presegajo 6 gold., naj se priloži 20 kraje. poštnine. Če pa naročilo presega 6 gold., pošiljajo se svetinje franco; tako tudi posamične sreberne svetinje.

Vinska razstava v Dornbergu se je prvi dan tek. m. prav dobro obnesla, ter so Dornberška vina zadovolila tudi letos zelo ostro in vsestransko sestavljeno presojevalno komisijo. Komisiji predsedoval je sam gospod predsednik c. kr. kmetijskega društva, Nj. Excelencija grof F. Coronini. V odboru so bili: gosp. mons. Pavletič, vit. Dr. Hart-ehl. prof. Bolle, volilni tuk. c. kr. poskuševališča, vodja dr. Giordano, vodja Fr. Povše, kot praktična zvedenca gg. Fr. Šapla in J. Pečenko, vsi ti delegovani od c. kr. kmetj. društva; veleno: gosp. grof Ernest Coronini, župnik Kramer in g. Fr. Kerševani kot zastopniki občine in vinorejskega društva. Dolgo časa porabila je razprava o sistemu, po katerem se imajo vina presojevati. G. Bolle nasprotoval je dosedanjemu uže vsa leta veljavnemu sistemu, po katerem so se posamične lastnosti vina preiskovala, tako da je slehern razstavljavec mogel iz zapisa prikazovati po končani razstavi, katere pomanjkljivosti ima njegovo vino in kaj ima storiti, da bo tudi njegovo vino popolnem dobro pripravljeno. Zakaj je g. Povše toliko časa ugovarjal g. Bolletu, ne vem prav dobro; pa zdelo se mi je, da je hotel vsekako dognati ono stališče, na katerem je moral tudi g. Bolle sodelovati kot presojevalec, in splošno sem slišal izražati zadovoljnost da je g. Povše to dognal. Predlagal je potem g. Povše pri sleherni poskušnji stopinjo vrednosti (vrlo dobro, dobro, srednje, slabo), in odbor je potem glasoval. Pri veliki večini razpostavljenih vin so bili glasovi složni in le malokrat so bili naskriž, ako izvzamemo enega gospoda, ki je ostro sodil, ne zmené se za slabo letino, in da si so mu naglašali drugi udje komisije, da ima pred seboj krajne razmere, a ne svetovnih, in da je bilo treba gledati domačincem na domače in stanovitne kupce. Vina so bila skoro vsa — kolikor se more od vinu nevgodne letine, kakoršena je bila lani, pričakovati — dobra, nekatera prav dobra, in kar je pa najbolje delo, je to, da o slabostih: o ciku, plesnivem duhu, motnosti in o enakih glavnihih pregrehanih ni bilo slišati tožeb, ter slišati smo poudarjati velik napredek Dornberških vinorejcev, pri katerih so se pred 10 leti, kakor povsod drugje, nahajale take pomanjkljivosti, katere so sedaj vse odpravljene. In prav zato zasluži odbor v Dornbergu vso čast in pohvalo, ter le želimo, da bi povsod v vinorodnih okrajih dežele enako sibirni rodoljubni možaki hoteli poprijeti se enake prekornostne poti, to je zboljšanja kletarstva.

Najboljši dve poskušnji dobili ste darila (cekin in polcekina), in sicer prvo od g. F. Zorša, drugo od gosp. dr. župnika F. Kramerja, ki pa je odstopil njemu pripadajoče darilo društvenim namenom. Posebno pohvalo so zaslužila še vina: od g. Mrevle-ta, gosp. Baudelia, g. Golja, Kerševanija, Sinigoja itd.

Presojevanje je trajalo več ko tri ure. Navzočih je bilo poleg številne komisije tudi nekaj drugih gospodov in zlasti tudi mnogo domačih vinorejcev in iz obližja. Lepo za ta dan napravljena sobana bila je napolnjena s poslušalci, ki so imeli priliko vina tudi sami pokušavati in takó na tihem spoznavati, do ktere mere se njema glasno izrečena razsodba slavne komisije. Lepo in spodbudno je bilo predsedovanje g. grofa F. Coroninija, ki je pri začetku in ob svojem odhodu v slovenskem jeziku povdarjal imenitnost Dornberške razstave ne samo za domačo, ampak tudi za druge soseske po deželi. G. Povše se je g. predsedniku proti koncu v imenu komisije in Dornberške občini v kratkem, pa jedraatem govoru zahvalil za čast in žrtev tega dneva. Komisija in občinstvo je navdušeno napilo visokemu predsedniku. G. Coronini se je potem odpeljal, drugi udje presojevalne komisije pa so imeli priliko slišati pri obedu velike zasluge g. monsiga. Pavletiča za vinorejsko društvo v Dornbergu ki je nato veselje izražal o napredku Dornberških vinorejcev, da so celó v slabi letini prisilili ostro komisijo tako vgodno razsodbo izreči o domačih vinihi.

Popoldne je došlo še mnogo gostov iz Komna, Ajdovščine, Rifenberga, Prvačine in drugih občin. Ko so se proglasila imena obdarovanih in posebno puhvaljenih vinorejcev, je prevladalo obče veselje v zbranim občinstvu; Dornberški fantje so jo pa po domače zapeli in takó pričeli zabavo, ktera je gotovo še trajala, ko so gostje odšli.

Povsem je bil dan 1. maja za Dornberžane srečen in vesel dan. Zadovolili so sebe s svojo pridnostjo, pa tudi goste, kateri so v občini zadovoljnosti se poslovlili od udov vinorejskega društva in od sosesčanov. Naj bi se Dornberžanom enako veselili in srečni dnevi ponavljali od leta do leta v lastno srečo in deželi v zgled!

Drugi hrvaški vinski sejem (semenj) obdržaval se bode 12. 13. in 14. maja v Zagrebu v palači hrvaš. slav. kmetijske družbe. Na sejem je že do zdaj prijavljeno čez trideset tisuč vever vina, po raz-

merni ceni. Slovenski vinski trgovci in krčmarji se opozorujejo na ta sejem, kjer bodo imeli priliko spoznati se s pravim naravnim hrvaškim vinom. Na sejm dobila se bode tudi dobra slivovica in droženka domačega proizvoda. Katalogi vinskega sejma dobe se zastoj pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani in pri občinski trgovski komori.

Odbor za drugi hrvaški vinski sejem.

Razstava pitane živine, ki je na Dunaji bila 8., 9. in 10. dne t. m., se je dobro obnesla. Bilo je na ogled razstavljenih 460 goved, 261 ovac, 93 preščevec in nekoliko perutnine. Goveje živine največ so prignati iz Ogerskega in Českega, po dvoje goved iz Štajarskega, Tirolskega in Hrvaškega, iz Kranjskega nobene. Najbolje pitana goveda so razpostavile graščine in sladkorne fabrike.

Od vseh dragih mi zaancev in prijateljev, katerih nisem mogel pred odhodom v Ljubljano obiskati osebno, se s tem javno poslavljam

Lorenč Rabič, poštni kontrolor.

Dunajska borza.

	6 maja		
	78	gl.	kr.
Enotni drž. dolg v bankovcih	78	gl.	40 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	78	"	85 "
Zlata renta	96	"	15 "
1860 drž. posojilo	132	"	25 "
Akcije narodne banke	854	"	— "
Kreditne akcije	345	"	10 "
London	117	"	85 "
Srebro	—	"	— "
Napol.	9	"	32 1/2 "
C. kr. cekini	5	"	55 "
Državne marke	57	"	50 "

Prodaja vin

80ega gl. 12 — 79ega gl. 14, — 75ega gl. 20. Pravo tropinsko žganje gl. 32 za 100 litrov ponuja po železnici od Ptujja naprej

Jos. Kravagna
v Ptujju na Štajerskem.

Kanalska županija

razpisuje službo občinskega tajnika z letno plačo 400 gold.

Prosivci naj podajo svoje prošnje z dokazi starosti, stanu, dosedanjega službovanja in zmožnosti slovenskega, nemškega in italijanskega jezika do 20. tekočega meseca županstvu v Kanalu.

France Malnič,
župan.

Velika zaloga

vsakovrstnih

oblačil za gospode in gospe,

naj obilniše zbirke, dobrega blaga in krasne izdelave pri

IG. STEINER-JU V GORICI
poleg škofijske palače.